

Kinh Thẳng Quân Hóa Thế bách luận Già Tha (Gàtha = Tụng)

- Đại Chánh Tân Tu Đại Tạng Kinh quyển thứ 32 thuộc Luận Tập Bộ Toàn.
- Thứ tự Kinh Văn số 1692
- Đời nhà Tống, Tây Thiên miền Trung nước Ấn Độ; nơi chùa Mật Lâm, Na Lan Đà, nước La, Ngài Tam Tạng Minh Giáo Đại Sư, Sắc Tử Sa Môn Thần Thiên Túc Tai phụng chiếu dịch từ chữ Phạn sang chữ Hán.
- Sa Môn Thích Như Điển – Phương Trượng chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc dịch từ chữ Hán sang tiếng Việt tại thư phòng chùa Viên Giác ngày 8 tháng 10 năm 2007.

Trong quá khứ có vị Tiên tên là Vĩ Bà đã chẳng dùng điển tịch, chương cú để nói rằng:

Ta nay tự vịnh vui chỗ ngu
Lược tụng Già Tha và bách tụng
Hành ân, hành nghĩa, hành hiền đức
Vô ngã, vô mạn, vô khư nhược
Chơn thật từ bi nên trọng Thầy
Hay làm kẻ trên lìa chỗ làm
Chỉ có tham lam, chí cương quyết
Bản thân cao đẹp lại nhu hòa
Nếu gặp địch mạnh hay dừng mảnh
Thân này gọi là tướng Đại Nhân
Người trẻ hành thiện thật ít có
Người cầu, kẻ cầu đều hoan hỷ
Nếu người xưng tán ta xấu hổ
Những người như thế cũng khó được
Muốn cầu tốt đẹp, trước cầu pháp
Pháp thượng tâm tịnh, đức tự sanh
Tất cả giới hạnh đều nghiêm trì
Người này thế gian thật khó có
Thiên nhiên tánh thiện, nói là thiện
Người hiền người ác đều rõ biết
Hoặc kia, có ấy cũng tàng chứa
Điều ấy người rõ, đời khó được
Tánh lửa hay ấm, gốc là nhiệt
Tánh trắng trong sáng cũng như thế
Tộc Sát Để Lợi gọi trên hết
Dưới đó các tộc sao lại sợ
Thân quyền gặp nguy nên cứu giúp
Người khác gặp nạn cũng như vậy
Kiệt lực vì người, tình chẳng hai
Trong đây đời sống gọi chánh mệnh

Bồ thí nhẫn nhục cùng lực sáng
Điều phục các căn gọi là lành
Đây là Bạc Thánh thật trang nghiêm
Vàng báu trang nghiêm như vác nặng
Thế gian chưa từng có một vật
Chẳng bị vô thường phá hoại không
Chỉ có vô vi đức tịch tĩnh
Trải qua ngang nhiên, lại thường trụ
Lành thay hình sắc, thân đoan chánh
Đầy đủ hay tu, đức sáng ngời
Giống như trăng sáng giữa thanh không
Thanh tịnh trắng trong chiếu mọi nhà
Giàu có bồ thí đến mọi người
Tâm thức thành tựu rất nhiều pháp
Mạnh mẽ cứu giúp kẻ yếu đuối
Lành thay! Đức này thật tốt đẹp
Đức ấy nhiều lần cảm vô đức
Kẻ ngu khinh đức nên bỏ mất
Kẻ trí sáng như mặt trời hồng
Ngu như sao sáng bị che mù
Người hiền hay hộ thân các việc
Tất cả đều tu Đức cao vời
Nếu có túng tâm phạm lỗi lầm
Siêng tu nhiều Đức lại như trước
Kẻ ác xa rời nơi giới đức
Thường muốn găn gũi kẻ chẳng lành
Như bỏ ao công đức trong sạch
Mà vào chỗ nước như bùn dơ
Bôi dầu lên thân để trừ dơ
Trừ dơ lại phải rửa dầu ấy
Giống như làm việc mong thành công
Nếu muốn thành công bỏ việc làm
Người ác xấu xa như rắn đen
Kẻ ác mê mờ như voi say
Người lành sợ tâm bị tổn thương
Kẻ ác điên đảo tình vui thích
Lửa lớn trời nóng khó diệt liền
Vực sâu chẳng đáy chưa rõ biết
Dùng huệ lành xem việc ác nguy
Sâu hay tin chắc chẳng nghi ngờ
Rớt vực vào lửa thật nguy hiểm
Hoặc có thân còn lại gượng đứng
Hoặc có thân còn lại gượng đi
Nếu người rơi vào nơi ác thú
Ác thú suốt sâu khó thể ra
Nước lớn nổi sóng khó thể chảy
Lửa lớn đốt cháy khó thể thiêu
Ác hơn gây hại chẳng thể đánh
Đây chính thế gian tài sản quý

Kẻ yếu có của cố giữ gìn
Người trung cũng chẳng giữ được của
Người giữa thấy tiền tâm thật vui
Người yếu nường tiền, đời quan trọng
Tất cả chủng tộc màu sắc, đức
Đồng hành thân quyến và bằng hữu
Mỗi mỗi chẳng rõ từ đâu đến
Tuy chỉ ngu tham thích tiền tài
Kẻ giàu nói dối, người cho thật
Kẻ tham nói thật cho là không
Nịnh hót lúc thuận, chẳng làm đúng
Kẻ hiền tốt ấy không xấu hổ
Có tiền giàu có chẳng có đức
Nếu như có đức, người xưng tán
Chẳng tài, tham lam, đức chẳng đủ
Kẻ ngu vô trí hay chê bai
Dũng mãnh đức hạnh, có như không
Đó chính người này chơn giác quán
Lìa tài, an đạo, chốn thanh bần
Thân quyến khinh nghèo thật là sai
Giết con, giàu có cho chơn thật
Kẻ cao, không tài, chẳng phải yếu
Thân quyến, bè bạn thuận theo đời
Chỉ biết rượu chè chẳng rõ tội
Phải rõ cõi ác hiểm trầm luân
Ở đó thọ tội thật khổ sở
Kẻ xin qua lại mong đồ cho
Toàn chẳng có huệ sai tình ý
Kẻ xin chẳng tùy, nghịch tình này
Phần ý cả sân, than chỗ hận
Người này tâm tiện lời nói ngụy
Bỏ lợi chẳng thể hưởng bỏ mạng
Người này keo kiệt, si mê nặng
Cứu giúp, bố thí chẳng hề biết
Tàng trữ tiền, vải cuối chẳng còn
Khổ hạnh huệ thí luôn vững chắc
Một người như thế giúp nhiều tiền
Ngu mê càng nhiều chẳng suy nghĩ
Thọ khổ chẳng rõ hư vọng, keo
Nhiều người giúp cho khổ bình đẳng
Chẳng khiến, chẳng dùng, chẳng cùng người
Kẻ vô trí với việc lành này
Vàng bạc tích chứa đầy phòng ốc
Chôn sâu chẳng sạch có ích gì
Tham cùng, nên thí là quý nhất
Nói kẻ ấy là bậc Thượng Nhơn
Phú quý xả bỏ ít tiền, vải
Như sông ít giọt ai bảo lo
Nếu người nường pháp, hành chẳng nghèo

Siêng thí giống như thích người đẹp
Nếu thí nhiều tiền, làm giảm chứa
Cảm quả khổ đau cũng như thế
Thanh tịnh tâm điền, ấy vua pháp
Thiếu niên giới đức giống hương hoa
Từ tâm nhu nhuyễn như người đẹp
Lịch duyệt trang nghiêm việc làm hay
Lễ bái Thánh cảnh hay bố thí
Tinh tấn đa văn thọ khổ hạnh
Quy tắc nếu giảm, chẳng giới hạnh
Trước tu nhiều lành cùng tổn công
Nay lại gọi là người rõ biết
Đời sau sanh Thiên mọi người phục
Phước thọ xa lâu hằng vui vẻ
Đều do trì giới được thành công
Thường nghe cực khổ ngục tam đồ
Hằng giữ uy nghi đủ giới đức
Thọ tận kiếp này xong mạng này
Diêm Ma, ác thú ta chẳng sợ
Thành Hoàn, Tụ lạc cùng rừng rậm
Hoặc có mê mờ; hoặc trí tuệ
Giả sử rõ pháp, chẳng rõ pháp
Nếu cầu Thiệt Thệ, tu trì giới
Kiên trì cấm giới làm thanh tịnh
Hằng nên gần gũi thiện tri thức
Như pháp siêng tu, nghiệp lành đầy
Tất cả công đức đều tụ tập
Trì giới pháp lợi, được an lạc
Nếu ý ngu mê có hại thương
Đức mệnh sát na liền diệt mất
Kẻ trí duyên gì mà uống rượu
Kia hoặc uống rượu, chướng ngu liệt
Cứu cánh là chẳng được gọi lành
Hốt nhiên trời đất lại vô thường
Nhiễm ô đầy thân đồ bất tịnh
Tuy nhiên thân quyến cùng vui uống
Say rồi cùng nhau liền hại mạng
Như thế chỉ trong sát na thôi
Nói rằng rượu độc hơn thuốc độc
Đặc tội, nguyên nhân, hành dâm dục
Chơn như bỏ mệnh thường vướn tâm
Tất cả dục tình chẳng lợi ích
Còn dùng si mê tuyển người nữ
Nếu vui vợ mình cầu thích chí
Do thường tham ái nên muốn thêm
Ở nơi thiếp kia vọng tìm cầu
Bi cảm cô đơn, tâm sợ hãi
Huyết, thịt, gân, cốt, da, mũi dãi
Trong ngoài đều đến, thân bất tịnh

Tự thân vợ con chẳng hợp được
Đàn bà khác ấy há hợp chẳng
Nếu người chí thanh, chẳng dâm dục
Rõ biết hòa hợp như mộng huyễn
Cho nên xa lìa người nữ này
Mà được tâm yên lìa mê vọng
Người nữ thật có thể làm vui
Giàu có đẹp đẽ cũng như vậy
Thân quyến cùng đồng sanh ái luyến
Mệnh này chẳng bền, lại vô thường
Người ngu cứ bỏ, tăng tham ái
Trí giả suy nghĩ cuối hoàn không
Nếu hướng ái trần để vui ở
Lúc nào ra khỏi, đến bồ đề
Tu hành chớ nệ nơi gian khổ
Sau đó mới được thân an lạc
Đây chính lời lành chơn lợi ích
Uống vào nên dụ thuốc thật hay
Tất cả việc làm đều rõ biết
Sai trái, nguy vong hết thể rõ
Nếu đây làm được, kia làm được
Việc lành sao lại có chỗ che
Người người tu tạo việc trước đây
Trước trừ tà loạn, chánh tư duy
Quyết định sau đó chẳng sai trái
Tự nhiên an ổn lìa chẳng sanh
Nếu tu nghiệp lành, làm tăng trưởng
Một lòng yên tĩnh lìa trôi nổi
Như có oan gia, bệnh phiền não
Tự nhiên trừ bỏ tuyệt ngu si
Ác khẩu, lưỡng thiệt, tâm hạ liệt
Người ngu buông ý bỏ theo tình
Há rõ chim sẽ màu đẹp để
Hay dụ khỉ, cò, chim cú thày
Hay chứa ngu si không giải đúng
Tán dương tinh tấn giới thí môn
Ta nói có người làm việc này
Làm phước, an thân là tối thượng
Tự tại pháp âm đồng ca nhạc
Vô tâm vui ấy liền nương gì
Các người có tình nếu bỏ cảnh
Và đây bàn sanh chính người này
Vì lợi, phi lời đều chẳng ngộ
Là thật, chẳng thật đều chẳng rõ
Như thể hiển nhiên chẳng rõ phân
Tuy đủ hình người, giống súc sanh
Chẳng rõ lành thiện cùng ngu si
Há nói Giả Can khác Sư Tử
Chẳng phân hơn thua, thấy giống nhau

Kẻ trí rõ biết chẳng cùng sống
Chẳng nói là Thánh, chẳng ngu si
Chẳng tạo lưỡng thiệt, chẳng ngã mạn
Khó rõ lý cao, có chỗ biết
Nói đây Bà La Môn trang nghiêm
Một lòng rõ ý tu chơn hạnh
Sai trái từng lúc chẳng thực hành
Ngã mạn, người ác cùng đấu tranh
Như thế sắc, đức ta chẳng có
Ngu si trong tâm lo điên đảo
Từ nhẫn toàn không, nhiều hung hăng
Đây là những điều sai trái lắm
Chấp vì đức mình hơn kẻ kia
Xuất gia đường lớn tâm chẳng dầy
Bạn lành hầu như chẳng kính thân
Thầy dạy chưa từng dâng cúng dường
Chỉ gần tranh đấu thật ngu si
Trời rộng trăng tròn, thực chẳng khuyết
Dưới núi hoa cỏ chẳng hề tàn
Người đời vô thường khác đây mấy
Nên tranh hơn ngã để làm gì
Người nữ bản tánh thật chẳng lành
Chẳng ngại người tu hơn thiện nghiệp
Cỏ A Mạt La có hạt này
Đây là thế gian sai ba loại
Tôn trọng pháp sư, thăm Thánh Tích
Tân hành tri túc, nhớ bi trí
Như thế năm loại việc thế gian
Nếu nói khó làm lại dễ làm
Rõ người rõ pháp thường làm lành
Lại hay tìm hỏi người bạn lành
Giống như trong cát có vàng thật
Tất cả hữu tình đều biết quý
Ngu liệt cùng làm, chẳng tự do
Tự nhiên vô đức, lại vô trí
Làm kẻ xuất gia mà bạo ác
Tức nhiên đời sống chẳng gọi lành
Tại sao chẳng tin nơi bạn bè
Tại sao chẳng rõ nơi Người, Trời
Tại sao chẳng thực hành phương tiện
Tại sao tự mãn cho là đủ
Người keo kiệt bố thí chỗ nào
Cát đụn nơi nào lại có nước
Bất tịnh xứ nào lại thơm hương
Người ác chỗ nào có ân nghĩa
Người giận, yêu lại có đức gì
Kẻ oan gia nơi nào có bạn
Người thụ hưởng sao biết đầy đủ
Đời sống dài lâu sao được thế

Dâm nữ kiêu sa chẳng tin sâu
Người si, ngu dại chẳng phân biệt
Phú quý vinh hoan ai được lâu
Nghệp nhưn quyết định khó phá hoại
Bà La Môn được ăn hoan hỷ
Chim sẻ nghe sấm lại cùng vui
Người lành cứu hộ kẻ khác vui
Người ngu phá hoại thì vui nhộn
Ngu, mê, ái, lạc tạo đấu tranh
Như tham được của tâm vui sướng
Người hiền nghe kia nói lời hay
Như ong đánh mùi hương hoa thơm
Người có đức hay gần với đức
Người hay sai, sai ấy thành oán
Người trộm cướp, cướp ấy là khổ
Người tri túc, kẻ ấy lại vui
Sao lại nản chí khi trì bát
Há bỏ công sức của người kia
Rõ chẳng vì thân mà chấp ngã
Nên điều tâm cho tốt, nhu hòa
Nơi tâm chẳng ái, chẳng nhưn ngã
Con nai không nhà, ở vườn rừng
Ở nhà người giàu được tôn quý
Chẳng vì việc nhỏ mà cầu cạnh
Bỏ lại vọng duyên các việc vui
Rốt chẳng ngại ngừng thật tự do
Đời sống như là một thiên nga
Dài lâu ở mãi trong nước sạch
Vương thành, làng ấp nơi người ở
Tám đức nhiều ít chẳng còn gì
Tâm từ trong sáng, quả xấu hổ
Rõ pháp vô ngã thật là vui
Dãy núi, suối nước chảy qua động
Ăn quả, áo da để che thân
Tịch tĩnh núi rừng thật ưa thích
Đâu cần làng xóm để tìm cầu
Ở núi chẳng thấy nhà cửa gì
Tự tại không chớ, thích đi ngay
Ở nơi tâm ấy hay lợi lạc
Hàng phục căn thức sống dài lâu
Ta nay dạy dỗ các người rồi
Chắp tay cung kính tâm lắng nghe
Tất cả pháp tạng thật an lạc
Kia nên vui với tâm lạc ấy
Người biết rõ quả báo nơi người
Nếu trong sát na chưa có được
Thân sau ngu muội sao làm phước
Theo trước tự lùì mình đày đọa
Giọt nước trên đất chẳng ở lâu

Dụ như mạng người chẳng bền chắc
Ba loại vô ngại ai có thể
Nếu là người trí hay thực hiện
Như thế nếu người tùy theo đó
Tác ý ba loại rõ ít nhiều
Giống như chim rừng quán tự thân
Se sẻ đẹp hơn, chẳng phải mình
Vô thường sanh tử ai người yêu
Trí huệ đã từng quán năm căn
Thân này tuy có, rốt chẳng lâu
Nói cho người rõ, thế gian rỗng
Như thể Diêm Ma, người thấy rõ
Chúng sanh thọ khổ bao người khỏi
Già, chết chẳng hại, cõi an lạc
Vì sao các người lại chuyển làm
Vô thường mọi mặt đều đã rõ
Chỉ việc tham sống lại chẳng hay
Đường trước mịt mù xa ánh sáng
Duyên gì chót vót chẳng nghĩ suy
Cha mẹ vợ con cùng bè bạn
Hòa hợp hư huyền chờ thời gian
Chánh pháp gần gũi nên nương vào
Hay đuổi vô thường, khổ sanh tử
Cầu nhiều hay sanh nhiều phiền não
Hộ thân sanh nơi sợ hãi thật
Phá hoại sanh được thật ưu sầu
Kẻ trí nếu cầu có lợi gì
Kia nếu chẳng tu hạnh chơn thật
Luân hồi sanh tử bao giờ dừng
Kẻ trí thường xem thế gian này
Đều thành huyền hóa lẫn ngu si
Lời giả, xướng ca chẳng phải thật
Tham dục truy cầu như ghẻ nhọt
Tồn đời chẳng chắc như huyền mộng
Sao bằng Phật Pháp dụng thân tâm
Do đó cho nên chẳng tạo tội
Tất cả bình đẳng nát theo thân
Thế gian sao có tâm ngu muội
Chẳng rõ nghĩ suy tội ác sanh
Chỗ chớ lành dữ nơi tâm kia
Hộ đời người trời nên rõ biết
Tâm nếu chẳng hay suy nghĩ này
Bao giờ mới được tiêu các tội
Tùy duyên ngồi ở, đồ thọ dụng
Cỏ rơm mặc áo được thời gian
Nhân này trợ duyên làm lợi ích
Kỳ dư đồ đạc nào phiền người
Chỉ thấy trang nghiêm nơi cung điện
Tuy là thô xấu đồ ngồi nằm

Tri túc tự nhiên tâm hỷ lạc
Như xem người xấu hơn trời người
Nên rõ trên đời chỉ vì tiền
Nước, lửa, trộm cắp đều bị cướp
Như thế muốn cầu phước đời sau
Chưa cầu những gì chẳng phải tiền
Luận nghị công thương, nông cùng sĩ
Chẳng nương pháp tắc, chớ nên làm
Nên rõ việc này phải thích hợp
Lìa phước tự nhiên chẳng thành tự
Nếu hay làm lành hoặc chẳng làm
Nên rõ chẳng phải riêng người nào
Cùng với thân này, chỗ nghiệp tạo
Do đây tất cả chúng sanh được
Như thế tất cả chỗ tạo nghiệp
Lại hay đời sau chẳng sanh lại
Sanh lão bệnh khổ cùng vô thường
Tiếp theo chưa rõ từ đâu đến.

Kinh Thắng Quân Hóa Thế Bách Luận Già Tha Hết

*Dịch xong ngày 10 tháng 10 năm 2007
tại thư phòng chùa Viên Giác Hannover, Đức Quốc.*

*
* *

Tập thứ 32 của Đại Chánh Tân Tu Đại Tạng kinh này thuộc Luận tập Bộ Toàn, gồm 790 trang khổ A4 chữ Hán chia ra làm 3 cột. Nếu nhân lên thành 4 cho khổ A5 khi dịch sang tiếng Việt thì tập 32 này cũng đã gần 3.200 trang đánh máy.

Luận này chúng tôi bắt đầu dịch vào ngày 23 tháng 12 năm 2003 tại Tu Viện Đa Bảo, Úc Đại Lợi, nhân lần nhập thất thứ nhất và dịch cho đến ngày 10 tháng 10 năm 2007 thì xong toàn bộ tại thư phòng chùa Viên Giác Hannover, Đức Quốc. Chỉ trừ phần Thành Thật Luận đã có cố Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm đã dịch từ trang 239 đến trang 374 và phần Đại Thừa Khởi Tín Luận do Thượng Tọa Thích Thiện Thông đã dịch sang tiếng Việt từ trang 575 đến trang 582. Ngoài ra tất cả những phần còn lại trong tập thứ 32 này chúng tôi đã tự dịch sang tiếng Việt trong năm mùa an cư kiết hạ và nhập thất từ năm 2003 đến năm 2007 tại Úc và tại Đức.